

Karoff, Helle Skovbjerg: Leg og det farefulde

Adjunkt, ph.d., Aalborg Universitet/København.

karoff@hum.aau.dk

Diskussionerne om sikkerhed i børns leg er taget til i de senere år. Spørgsmål om hvordan børn *kan* komme til skade, hvordan de *kommer* til skade, og hvordan de voksne, der er en del af børns hverdagsliv kan tage ansvaret for børnene, så de ikke kommer til skade dominerer diskussionerne (Gill, 1999, Sandseter, 2007). Paperet skal gennem stemningsperspektivet (Karoff, 2013a, Karoff, 2013b) vise, hvordan det farefulde er en helt nødvendig del af børns leg, og den spiller en central rolle for, at noget kan fortsætte med at være sjovt og interessant – ikke bare i fysisk leg, men i al slags leg. Det farefulde skal altså ikke elimineres, for så forsvinder den gode legestemning, tværtom skal det farefulde håndteres gennem en kompetent legepraksis. Stemningsperspektivet (Karoff, 2013b) er et perspektiv på leg, der består af to dimensioner: legepraksis og legestemning. Hvor legepraksis er et begreb for alt det, der gøres i legeaktiviteterne, er legestemning et begreb for den særlige måde at være til på, når man er i leg. I lyset af stemningsperspektivet bliver legen på den ene side mere end blot en funktion af læring, arbejde, innovation eller kreativitet. Legen bliver en udøvelsesform, der fortæller noget almenmenneskeligt, idet deltagerne sammen skaber meningsfulde situationer, der undersøger, hvad det vil sige at være et menneske. På den anden side bliver det farefulde i legen mere end blot knyttet til den fysiske leg, hvor det handler om at undgå at komme til skade, idet det farefulde fungerer som en central dynamik i meningsproduktionen. Vi skal altså forstå det farefulde bredere som at løbe en risiko i legens meningsproduktion (se også Adams, 2001, Mouritsen, 1996). Stemningsperspektivets begrebsudvikling tager afsæt i et længere etnografisk inspireret feltarbejde (Gulløv & Højlund, 2003) samt det socialanalytiske perspektiv (Schmidt, 1999), og baserer sig på en forestilling om, at det vi begriber bedre kan vi også give bedre betingelser (Karoff, 2013b).

Præsentationen vil foregå på dansk.

Referencer

Adams, James. (2001). *Risk*. London: Routledge.

Gill, T. (2007). *No fear. Growing up in a risk averse society*. London: Calouste Gulbenkian Foundation

Gulløv, Eva & Højlund, Susanne (2003) *Feltarbejde blandt børn*, Gyldendal Uddannelse.

Karoff, Helle (2013a) "Play Practices and Play Moods" i *International Journal of Play*, 2:3.

Karoff, Helle (2013b) *Om leg. Legens medier, praktikker og stemninger*, Akademisk Forlag.

Mouritsen, Flemming (1996) *Legekultur: essays om børnekultur, leg og fortælling*. Odense: Odense Universitetsforlag.

Sandseter, Ellen (2009) Children's Expressions of Exhilaration and Fear in Risky Play, *Contemporary Issues in Early Childhood*, Vol 10:2:92-106.

Sandseter, Ellen (2007) *Categorising Risky Play*, *European Childhood Education Research Journal*, Vol. 15:2:237-252.

Schmidt, Lars-Henrik (1999) *Diagnosis I – Filosofierende eksperimenter*, København: Danmarks Pædagogiske Universitet Forlag.